

**Izba Administracji Skarbowej
w Gdańsku**

2201-IWW-1.0921.21.2020

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

Izba Administracji Skarbowej w Gdańsku
ul. Długa 75/76
80-831 Gdańsk

F-393/2 - Sprawozdanie z kontroli prowadzonej w urzędach skarbowych woj. pomorskiego
oraz w Pomorskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Gdyni

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Temat kontroli	Terminowość wystawiania tytułów wykonawczych dotyczących zaległości za 2019 rok.
Jednostka kontrolowana	Naczelnik Urzędu Skarbowego w Pruszczu Gdańskim ul. Ignacego Łukasiewicza 2 83-100 Pruszcz Gdański
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Bożena Zielińska Naczelnik Urzędu Skarbowego w Pruszczu Gdańskim (zwany dalej Naczelnikiem lub NUS) powołana na stanowisko Naczelnika od dnia 23.06.2020r., Pani Wioleta Gawlińska Naczelnik Urzędu Skarbowego w Pruszczu Gdańskim (zwany dalej Naczelnikiem lub NUS) powołana na stanowisko Naczelnika od dnia 01.03.2019r. do dnia 22.06.2020r., Pan Wiesław Kwiatkowski Naczelnik Urzędu Skarbowego w Pruszczu Gdańskim (zwany dalej Naczelnikiem lub NUS) powołany na stanowisko Naczelnika od dnia 01.01.2004r. do dnia 28.02.2019r.
Kontrolerzy	Urszula Płoska – główny ekspert skarbowy (koordynator kontroli), Karolina Tupalska – starszy referent, działające na podstawie upoważnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku z dnia 17.09.2020r. nr 2201-IWW-1.0921.21.2020.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Kontrola w trybie uproszczonym, przeprowadzona w dniu 24.09.2020r.
Podstawa prawna prowadzenia kontroli	Art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej.
Wpisano do ewidencji kontroli	Pozycja nr 2/2020.
Okres objęty kontrolą	Kontroli podlegało postępowanie organu podatkowego odnośnie zaległości za 2019 rok.
Zakres przedmiotowy kontroli	Terminowość wystawiania tytułów wykonawczych (i upomnień) dotyczących zaległości za 2019 rok.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna	Działania Naczelnika Urzędu Skarbowego w Pruszcze Gdańskim w kierowanym Urzędzie Skarbowym w badanym zakresie oceniono negatywnie .
Uzasadnienie oceny ogólnej	Naczelnik Urzędu Skarbowego w Pruszcze Gdańskim w sposób nieprawidłowy, tj. z opóźnieniem podejmował czynności w ww. obszarze wystawiania tytułów wykonawczych dotyczących zaległości za 2019 rok (a także wystawiania upomnień).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Terminowość wystawiania tytułów wykonawczych (i upomnień) dotyczących zaległości za 2019 rok	
Stan prawny	– Ustawa z dnia 17.06.1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (j.t.: Dz.U. z 2018r., poz. 1314 ze zm.); – Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30.12.2015r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (j.t.: Dz.U. z 2017r., poz. 1483); – Regulamin Organizacyjny Urzędu Skarbowego w Pruszcze Gdańskim stanowiący załącznik do Zarządzenia nr 9/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku z dnia 24.01.2018r.; – Regulamin Organizacyjny Urzędu Skarbowego w Pruszcze Gdańskim stanowiący załącznik do Zarządzenia nr 37/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku z dnia 30.10.2019r.
Opis stanu faktycznego	Zadania w zakresie wystawiania tytułów wykonawczych (w tym również wystawiania upomnień) w okresie od dnia 01.01.2019r. do dnia 31.12.2019r. w kontrolowanej jednostce (na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Skarbowego w Pruszcze Gdańskim stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 9/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku z dnia 24.01.2018r. oraz Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Skarbowego w Pruszcze Gdańskim stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 37/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku z dnia 30.10.2019r.) realizował Referat Spraw Wierzycielskich (SEW) w Pionie Poboru i Egzekucji (SZNE), podległy bezpośrednio Naczelnikowi Urzędu Skarbowego (NUS). Na podstawie § 14 ust. 1 pkt 1 ww. Zarządzenia nr 9/2018 oraz § 13 ust. 1 pkt 1 ww. Zarządzenia nr 37/2019 do zadań Referatu Spraw Wierzycielskich należało w szczególności „<i>wykonywanie czynności poprzedzających wszczęcie postępowania egzekucyjnego, w tym podejmowanie działań informacyjnych i dyscyplinujących, wystawianie i doręczanie upomnień oraz wystawianie i przekazywanie do organów egzekucyjnych tytułów wykonawczych i wniosków egzekucyjnych</i>”. Kontroli podlegało postępowanie organu podatkowego odnośnie terminowości wystawiania tytułów wykonawczych (w tym również wystawiania upomnień) dotyczących zaległości za 2019 rok. Podstawą typowania spraw do kontroli w ww. zakresie był zmodyfikowany raport sporządzony w Hurtowni WHTAX na dzień 20.09.2020r.: • obszar: skoroszyt 40 – Zestawienie zaległości (zmodyfikowany do TW), • arkusz: 41 - Zaległości, które będą przedawnione – szczegóły według podatnika na poziomie US według daty przedawnienia (stan na koniec okresu sprawozdawczego), • numer sprawozdania: 207 (tj. według stanu na dzień 31.12.2019r.).

	Przedmiotowy raport zawierał zaległości podatkowe, które spełniały następujące kryteria: • dotyczyły 2019r., • wynikały z deklaracji, • w stosunku do których wystawiono upomnienia i tytuły wykonawcze, • liczba dni pomiędzy kolumnami o nazwie „Data od której możliwe było prowadzenie działań windykacyjnych” oraz o nazwie „Data wystawienia pierwszego tytułu wykonawczego (...)” wynosiła powyżej 40 dni. Zgodnie z powyższym raportem sporządzonym dla Urzędu Skarbowego w Pruszczu Gdańskim istniało 426 zaległości spełniających powyższe kryteria w łącznej kwocie 2.591.818,27 zł, należących do 185 podatników. Z ww. próby do kontroli wytypowano 39 zaległości w łącznej kwocie 1.045.021,52 zł, należących do 20 podatników – na podstawie ww. kryteriów: • kwota zaległości: wybrano sprawy o najwyższej kwocie zaległości podatkowych, • najdłuższego opóźnienia czasowego w wystawieniu tytułu wykonawczego: wybrano sprawy o najdłuższym odstępie czasowym (ilość dni) od dnia, od którego możliwe było prowadzenie działań windykacyjnych do dnia wystawienia tytułu wykonawczego. W przypadku gdy podatnik wytypowany na podstawie ww. kryteriów posiadał jeszcze inne zaległości podatkowe objęte raportem, do kontroli typowano wszystkie zaległości danego podatnika – niezależnie od kwoty/ilości dni opóźnienia w wystawieniu tytułu wykonawczego. Zgodnie z art. 15 § 1 ustawy z dnia 17.06.1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (w brzmieniu obowiązującym w 2019 r.) <i>egzekucja administracyjna może być wszczęta, jeżeli wierzyciel, po upływie terminu do wykonania przez zobowiązanego obowiązku, przesłał mu pisemne upomnienie, zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego, chyba że przepisy szczególne inaczej stanowią. Postępowanie egzekucyjne może być wszczęte dopiero po upływie 7 dni od dnia doręczenia tego upomnienia.</i> W myśl art. 26 § 1 ww. ustawy, <i>organ egzekucyjny wszczyna egzekucję administracyjną na wniosek wierzyciela i na podstawie wystawionego przez niego tytułu wykonawczego, sporządzonego według ustalonego wzoru.</i> Jak stanowi § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30.12.2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych, wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie: 1) niezwłocznie, w szczególności jeżeli: a) łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne, b) z podjętych działań informacyjnych w sprawie wynika, że obowiązek nie zostanie dobrowolnie wykonany; 2) nie później niż po upływie 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działania informacyjne, jeżeli z tych działań wynika, że obowiązek zostanie dobrowolnie wykonany. W myśl § 9 tego rozporządzenia, w przypadkach, w których egzekucja administracyjna może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia, wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy: 1) niezwłocznie, w szczególności jeżeli:
--	--

	a) łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne, b) z podjętych działań informacyjnych w sprawie wynika, że obowiązek nie zostanie dobrowolnie wykonany; 2) nie później niż po upływie 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działania informacyjne, jeżeli z tych działań wynika, że obowiązek zostanie dobrowolnie wykonany.
Ustalenia	W wyniku przeprowadzenia kontroli doraźnej stwierdzono, że spośród 39 wytypowanych zaległości: • w 20 przypadkach dotyczących zaległości, których łączna wysokość przekraczała dziesięciokrotność kosztów upomnienia i w których nie były podjęte działania informacyjne (tzw. miękka egzekucja), upomnienie zostało wystawione z opóźnieniem od 11 do 34 dni od dnia przypisania zaległości podatkowej. Jak wynika z wyjaśnień Kontrolowanej jednostki, do opóźnienia dochodziło wskutek <i>nieobecności pracownika z powodu choroby, zmniejszenia obsady pracowników wystawiających tytuły (oddelegowanie pracownika do US w Opolu),</i> • w 33 przypadkach dotyczących zaległości, których łączna wysokość przekraczała dziesięciokrotność kosztów upomnienia i w których nie były już podejmowane działania informacyjne, tytuł wykonawczy został wystawiony z opóźnieniem od 15 do 70 dni od dnia doręczenia upomnienia (z tego w 9 przypadkach opóźnienie wynosiło od 15 do 20 dni, a w 24 przypadkach – od 21 do 70 dni). Jak wynika z wyjaśnień Kontrolowanej jednostki, do opóźnienia dochodziło wskutek <i>nieobecności pracownika z powodu choroby, zmniejszenia obsady pracowników wystawiających tytuły (oddelegowanie pracownika do US w Opolu, wykonywanie przez dwóch pracowników analizy i uzgadniania sald na kartach kontowych, na których księguje się opłaty za udzielenie informacji komornikom sądowym), zamknięcie okresu sprawozdawczego w rachunkowości, "akcja EPITAU", analiza zaległości wynikających z ePITu i wysyłka pism behawioralnych.</i> Jednocześnie w 20 przypadkach (z 39 wytypowanych zaległości) stwierdzono zarówno opóźnienie w wystawieniu upomnienia, jak i w wystawieniu tytułu wykonawczego. Dodatkowo w wyniku weryfikacji dokumentacji związanej z wystawianiem upomnień i tytułów wykonawczych na ww. zaległości z danymi wynikającymi z raportu z WHTAX stwierdzono w 1 przypadku brak wprowadzenia do bazy danych daty wystawienia upomnienia. Podsumowując, w Kontrolowanej jednostce w opisanych przypadkach doszło do opóźnień w niezwłocznym wystawianiu upomnień i tytułów wykonawczych, o którym mowa w § 7 ust. 1 i § 9 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30.12.2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych. Ustalono, iż dochodziło do opóźnień w niezwłocznym wystawianiu upomnień oraz tytułów wykonawczych, tj. · upomnienia wystawiono później niż w ciągu 10 dni od dnia przypisania zaległości podatkowej (o ile nie zachodziły okoliczności niezależne od organu) – powyższe dotyczy 20 przypadków (spośród 39 wytypowanych do kontroli zaległości), co stanowi 51,28% wytypowanych do kontroli zaległości;

	tytuły wykonawcze wystawiono później niż w ciągu 14 dni od dnia doręczenia upomnienia (z uwagi na oczekiwanie 7 dni na dokonanie wpłaty przez zobowiązanego oraz 7 dni na zaksięgowanie ewentualnej wpłaty) – powyższe dotyczy 33 przypadków (spośród 39 wytypowanych do kontroli zaległości), co stanowi 84,61% wytypowanych do kontroli zaległości. W przypadkach tych nie stwierdzono jednocześnie, aby na przekroczenie ww. terminu do wystawiania tytułu wykonawczego wpływ miało opóźnienie otrzymania przez Kontrolowaną jednostkę zwrotnego potwierdzenia odbioru upomnienia. Dodatkowo w 20 przypadkach (co stanowi 52,28% wytypowanych do kontroli zaległości) dochodziło zarówno do opóźnienia w wystawieniu upomnienia, jak i wystawieniu tytułu wykonawczego, co kumulatywnie wpływało negatywnie na terminowość wystawiania tytułów wykonawczych. Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono w 1 przypadku brak wprowadzenia do bazy danych daty wystawienia upomnienia. W konsekwencji stwierdzić należy, że Naczelnik Urzędu Skarbowego w ramach prowadzonych działań w sposób nieprawidłowy (tj. opóźnieniem) podejmował czynności w ww. obszarze.
Ocena	Działania Naczelnika Urzędu Skarbowego w Pruszczu Gdańskim, jakie podejmował w zakresie terminowości wystawiania tytułów wykonawczych dotyczących zaległości za 2019 rok należy ocenić negatywnie.

IV. Zalecenia

Zalecenia/ Wnioski pokontrolne	Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku poleca: - przestrzeganie zapisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23.07.2020r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2020r., poz. 1294) – ze szczególnym uwzględnieniem § 3 pkt 1 lit. a oraz § 5 pkt 1 lit. a tego rozporządzenia, zgodnie z którymi niezwłocznie należy przysyłać zobowiązanemu upomnienie (o ile jest wymagane) i wystawiać tytuł wykonawczy, - zobowiązanie pracowników do stosowania ww. rozporządzenia w zakresie terminowego przysyłania upomnień i wystawiania tytułów wykonawczych. W nawiązaniu do przedstawionych powyżej ustaleń kontroli proszę o przedłożenie w terminie miesiąca od daty otrzymania niniejszego sprawozdania informacji o sposobie wykorzystania zaleceń / wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Jednocześnie w związku z poleceniem Ministerstwa Finansów zobowiązuję do przekazania do tut. Izby Administracji Skarbowej informacji o rezultatach wdrożonych zaleceń pokontrolnych w terminie 9 miesięcy licząc od daty sporządzenia przez jednostkę kontrolowaną informacji o zrealizowaniu zaleceń pokontrolnych.
---	---

V. Pozostałe informacje

Zgodnie z art. 52 ust. 5 ustawy o kontroli w administracji rządowej Kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko; nie

wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli.

Sprawozdanie zostało sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Gdańsk, dnia 4 grudnia 2020r.

wz. Dyrektora Izby Administracji Skarbowej

Barbara Kowalska

Zastępca Dyrektora

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Dokument nie zawiera treści podlegających anonimizacji:

Monika Kwiecińska – Inspektor ds. ochrony danych osobowych i innych informacji prawnie chronionych.